Achterhoek RES Regionale Energie Strategie

Samen d'ran!

Partners: Aalten • Berkelland • Bronckhorst • Doetinchem • Montferland • Oost Gelre • Oude IJsselstreek • Winterswijk i.s.m. provincie Gelderland, waterschap Rijn en IJssel en netbeheerder Liander.

Voortgangsrapportage 2025 RES Achterhoek

Versie: definitief

Datum: 4 juni 2025

Lijst met Afkortingen en definities

Afkortingen

Agem ..... In 2013 opgerichte Achterhoekse Groene Energie Maatschappij; in 2023 getransformeerd naar Agem Energie Experts.
DE ..... Duurzame Energie
GEIS ..... Gelderse Energie infrastructuur
GHGs ..... *Greenhouse gases*; emissies die het broeikaseffect veroorzaken en versterken
GWIB ..... Gelders Warmte Infra bedrijf
LTO..... Land- en tuinbouw organisatie
m.e.r. ..... milieueffectrapportage (het proces)
MER ..... milieueffectrapport (het milieuonderzoeksrapport)
NIP ..... Nationaal Isolatieprogramma
NP RES ..... Nationaal Programma Regionale Energie Strategie
NPLW ..... Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie
NRD ..... Notitie Reikwijdte en Detailniveau
OS ..... Onderstation
PBL..... Planbureau voor de Leefomgeving
pMIEK ..... provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat
RES..... Regionale Energie Strategie
RODE ..... Ruimtelijke Ordening en Duurzame Energie
RSW ..... Regionale Structuur Warmte
RWZI ..... Rioolwater zuiveringsinstallatie
TEA ..... Thermische energie uit afvalwater
TEO ..... Thermische energie uit oppervlaktewater
TVW..... Transitievisie Warmte
w.e. ..... warmte-eenheden
WKO ..... Warmte- en koudeopslag
WoL ..... Wind op land
ZoG ..... Zon op gebouw
ZoV ..... Zon op veld

Definities

Cable Pooling..... Gezamenlijk gebruik van de kabel/vrije ruimte op onderstation door windturbines en zonnepanelen; met enig aftoppen van het vermogen (en dus een (beperkt) energieverlies

Samenvatting

In het klimaatakkoord zijn afspraken vastgelegd om de CO_2-emissie in Nederland fors te verlagen. Eén van deze afspraken is de RES-aanpak. In deze aanpak wordt in 30 regio's samengewerkt om invulling te geven aan de meer grootschalige duurzame elektriciteitsproductie. De RES-regio Achterhoek is één van deze regio's. In de RES-regio Achterhoek werken gemeenten, het waterschap, de provincie Gelderland en netbeheerder Liander samen met diverse partijen uit het maatschappelijk middenveld aan deze opgave.

In de afspraken behorende bij de RES is opgenomen dat de RES-regio's elke twee jaar een voortgangsdocument opleveren om zo inzicht te geven in de voortgang van de RES. Dit document geeft invulling aan deze afspraak voor de periode 2023 – 2024

Afspraken RES Achterhoek 1.0

Binnen de RES Achterhoek 1.0 is in 2021 afgesproken om 1,35 TWh per jaar duurzame energie op te wekken met:

- 0,350 TWh per jaar zon op dak,
- 0,546 TWh per jaar wind,
- 0,210 TWh per jaar zon op land.

Daarbij is er een niet-gealloceerd deel van 0,244 TWh per jaar.

Ontwikkelingen en context

Er is inmiddels twee jaar verstreken sinds de publicatie van de eerste voorgangsrapportage medio 2023. In deze periode zijn er diverse aanpassing gedaan aan wet- en regelgeving. Daarnaast zijn er sinds 2023 op nationaal, provinciaal en regionaal niveau diverse programma's opgezet en plannen uitgewerkt die (mogelijk) impact hebben op de realisatie van de RES. Deze worden beschreven in hoofdstuk 2.

Voortgang RES

Op 1 januari 2025 wordt in totaal 0,581 TWh per jaar aan duurzame energie opgewekt in de Achterhoek. Daarnaast is er voor 0,145 TWh per jaar aan initiatieven waarvan verwacht wordt dat dit met een bepaalde slagingskans op afzienbare termijn gerealiseerd kan worden (harde pijplijn). Op basis van de huidige gerealiseerde projecten en de harde pijplijn zal de Achterhoek 0,725 TWh per jaar aan duurzame energie gaan produceren. Dit is 54% van het gestelde doel van de RES Achterhoek voor 2030.

Voortgang zon

Met betrekking tot zon op veld kan gesteld worden dat de doelstellingen van de RES 1.0 inmiddels zijn behaald. Voor zon op gebouw geldt dit niet. Van deze doelstelling is op dit moment circa 53% behaald. Door onder meer netcongestie is het zeer de vraag of de opgave nog realistisch is. Vanuit de Achterhoek benaderen we deze uitdaging met de instelling 'we doen wat wel kan en we kijken hoe

ver we komen'. Op dit moment wordt er gewerkt aan een advies en aanpak waarin beschreven wordt welke opties er bestaan om de doelstelling te behalen.

Voortgang wind

Gedurende de afgelopen periode zijn er in de Achterhoek geen windparken gerealiseerd of verdwenen. Wel zijn er de afgelopen periode door alle gemeenten in de Achterhoek in meer of mindere mate stappen gezet in het verder brengen van het beleid met betrekking tot wind. In Berkelland, Oost Gelre, Bronckhorst en Montferland zijn de afgelopen periode grote stappen gezet wat heeft geleid tot het vaststellen van windbeleid in de gemeenteraad. De gemeente Aalten gaat in de loop van 2025 haar Uitnodigingskader zon en wind herijken en de gemeente Winterswijk gaat vanaf de zomer van 2025 haar moratorium evalueren. De gemeenten Doetinchem en Oude IJsselstreek zijn al geruime tijd klaar met het vaststellen van hun windbeleid. Oude IJsselstreek heeft al voldaan aan het bod dat opgenomen is in de RES 1.0. Op dit moment zijn er nog geen lopende processen voor vergunningverlening.

Warmte

Warmte maakt op dit moment geen deel uit van de opgave met betrekking tot duurzame opwek in de RES Achterhoek. Er is een nauwe verwevenheid tussen duurzame opwek van elektriciteit, het energiesysteem en de warmteopgave. In 2025 en 2026 wordt er door alle gemeenten gewerkt aan warmteprogramma's die uiterlijk eind 2026 afgerond moeten zijn. Ook wordt er vanuit warmte gewerkt aan het versterken van de regionale samenwerking in de warmtetransitie. Daarnaast wordt er onderzoek gedaan naar het mogelijke opzetten van een uitvoeringsorganisatie voor de warmtetransitie.

Aandachtspunten

In hoofdstuk 5 van deze rapportage wordt stil gestaan bij een aantal aandachtspunten. Hierbij wordt onder meer ingegaan op de ontwikkelingen van landelijke afstandsnormen voor wind, de ontwikkeling van zon op gebouw, de komst van de gemeentelijke warmteprogramma's in 2025, de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt en de mogelijke kansen die de ontwikkeling van een Achterhoeks uitvoeringsprogramma energiesysteem met zich kan brengen.

Vervolgstappen

Er wordt op dit moment al gewerkt aan het opstellen van de RES 2.0 voor de Achterhoek waarin de invulling van het niet-gealloceerde deel van de opwerk centraal staan. Het is de verwachting dat de RES 2.0 in Q4 van 2025 door de colleges van de samenwerkende partijen zullen worden vastgesteld.

Met betrekking tot het energiesysteem van de toekomst spelen er in de Achterhoek diverse ontwikkelingen (opwek van duurzame elektriciteit in de RES, maatregelen voortkomend uit de netcongestieproblemen in het FGU-gebied, het warmtedossier en het Uitvoeringsprogramma van het akkoord van Groenlo). De komende periode gaat de RES Achterhoek samen met deze initiatieven verkennen in hoeverre het wenselijk is om, in nauwe afstemming, een regionaal uitvoeringsprogramma op te stellen.

In juli 2027 dient er weer een volgende voortgangsrapportage opgesteld te worden. Na 2027 volgt er ook nog in 2029 een voortgangsrapportage.

Inhoudsopgave

Lijst met Afkortingen en definities 2
Samenvatting 3
Inhoudsopgave 6
1. Inleiding 8
1.1. Aanleiding en doel 8
1.2. Afspraken RES 1.0 8
1.3. Totstandkoming voortgangsrapportage 10
1.3.1 Proces en Scope 10
1.3.2 Data 10
2. Ontwikkelingen en context 12
2.1. Wet- en regelgeving 12
2.2. Nationale, provinciale en regionale programma's en plannen 13
3. Samenwerking binnen de RES-regio Achterhoek 16
3.1. Samenwerkende partijen 16
3.2. Organisatie van de samenwerking 16
4. Voortgang RES-doelen 18
4.1. Voortgang RES in cijfers 18
4.2. Stand van zaken wind 21
4.2.1 Opgave wind in RES 1.0 21
4.2.2 Invullen niet-gealloceerde deel met wind 21
4.2.3 Provinciale Plan-MER met regionale aanvullingen 21
4.2.4 Stand van zaken wind in cijfers 21
4.2.5 Stand van zaken beleid en vergunningverlening 22
4.2.6 Afstandsnormen 22
4.2.7 Lokaal Eigendom 23
4.3. Stand van zaken zon op gebouw 23
4.3.1 Opgave zon op gebouw in RES 1.0 23
4.3.2 Stand van zaken zon op gebouw in cijfers 23
4.4. Stand van zaken zon op veld 24
4.4.1 Opgave zon op veld in RES 1.0 24

4.4.2 Stand van zaken zon op veld in cijfers 24
4.5. Overige doelstellingen 25
4.5.1 Beleidsvorming toetsingskader grootschalige opslag 25
4.5.2 Warmte 25
5. Aandachtspunten 27
6. Vervolgstappen 29
6.1. Vaststellen RES 2.0 29
6.2. Opstellen regionaal uitvoeringsprogramma energiesysteem 29
6.3. Volgende voortgangsdocument 29

1. Inleiding

1.1. Aanleiding en doel

In het klimaatakkoord zijn afspraken vastgelegd om de CO_2-emissie in Nederland fors te verlagen. Eén van deze afspraken is de RES-aanpak. In deze aanpak wordt in 30 regio's samengewerkt om invulling te geven aan de meer grootschalige duurzame elektriciteitsproductie. De RES-regio Achterhoek is een van deze regio's. In de RES-regio Achterhoek werken gemeenten, het waterschap, de provincie Gelderland en netbeheerder Liander samen met diverse partijen uit het maatschappelijk middenveld aan deze opgave.

Het landelijke doel is om in 2030 minimaal 35TWh per jaar aan grootschalige duurzame elektriciteitsproductie op land gerealiseerd te hebben. In 2050 moet Nederland klimaatneutraal zijn.

De RES-regio's hebben in de eerste versie van de RES'en, de zogenoemde RES 1.0, een gezamenlijke ambitie van 55 TWh per jaar in 2030 aangegeven. In december 2022 is door bestuurders van de rijksoverheid, decentrale overheden en netbeheerders formeel vastgelegd dat zij zich inspannen om deze vastgestelde RES'en ook daadwerkelijk uit te voeren met het streefdoel van 55 TWh per jaar.

In de afspraken behorende bij de RES is opgenomen dat de RES-regio's elke twee jaar een voortgangsdocument opleveren om zo inzicht te geven in de voortgang van de RES. Dit document geeft invulling aan deze afspraak voor de periode 2023 – 2024.

1.2. Afspraken RES 1.0

Binnen de RES Achterhoek 1.0 is in 2021 afgesproken om 1,35 TWh per jaar duurzame energie op te wekken met:

- 0,350 TWh per jaar zon op dak,
- 0,546 TWh per jaar wind,
- 0,210 TWh per jaar zon op land.

Daarbij is er een niet-gealloceerd deel van 0,244 TWh per jaar, dat vanwege systeemefficiëntie en maatschappelijke kosten en baten, bij voorkeur zou moeten worden ingevuld door wind. Over de invulling van het niet-gealloceerde deel is in RES 1.0 geen besluit genomen. In Figuur 1 is dat grafisch weergegeven

Figuur 1: Verdeling en bod en niet-gealloceerd deel uit RES 1.0

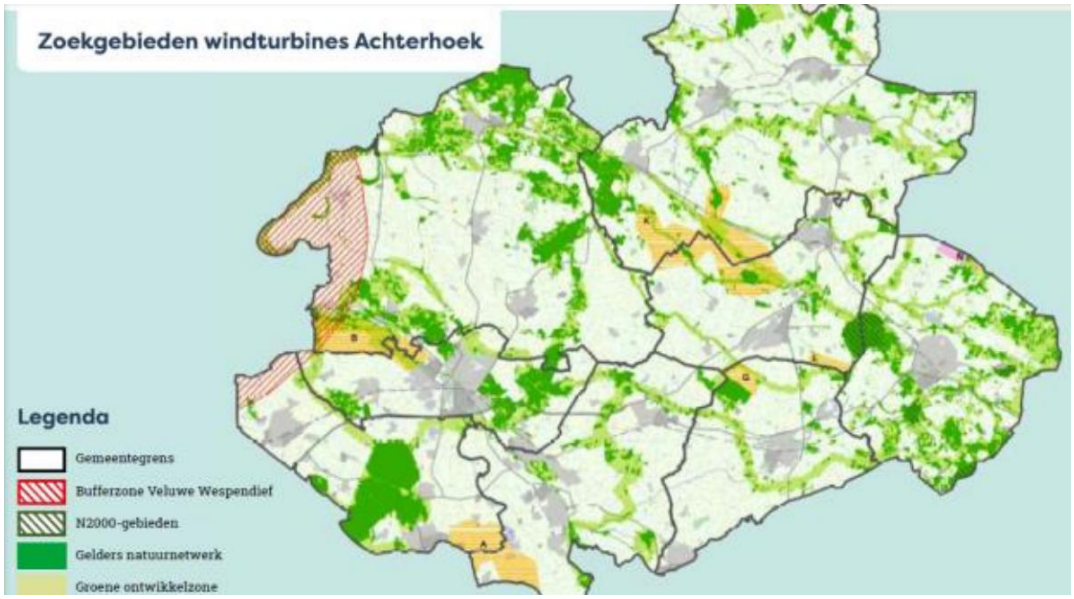
We hebben in RES 1.0 afgesproken om minimaal 0,546 TWh wind op te wekken. Hoe dat verdeeld is over de verschillende gemeenten staat weergegeven in figuur 2. De locatie van de verschillende zoekgebieden is weergegeven in figuur 3.

Tabel b:
De bijdragen windenergie (TWh) van de gemeenten

	Zoekgebied	Bijdrage
Aalten	Gebied G	0,088
Berkelland	Gebied K	0,071
Bronckhorst	Gebied B	0,054
Doetinchem	Gebied B	0,060
Montferland	Gebied A	0,095
Oost Gelre	Gebied K** en I	0,058
Oude IJsselstr.	Gebied A	0,120
Winterswijk	Gebied N1	0,000*
Totalen		**0,546**

* De gemeente Winterswijk heeft geen bod gedaan vanwege een moratorium voor wind tot 2023. De windenergie-opbrengst uit gebied N1 die mogelijk op de middellange termijn (maar voor 2030) kan worden geleverd bedraagt 0,049TWh.

Figuur 2: bijdragen windenergie van de gemeenten in de Achterhoek

Figuur 3: zoekgebieden windturbines in de Achterhoek

1.3. Totstandkoming voortgangsrapportage

1.3.1 Proces en Scope

Deze voortgangsrapportage gaat in op de voortgang richting onze doelstellingen van de RES-Achterhoek 1.0. Hierbij wordt opgemerkt dat dit document uitsluitend informerend van aard is en niet kaderstellend. Vanwege dit informerende karakter is dit document dan ook vastgesteld door de Colleges van en dagelijkse besturen van de deelnemende organisaties. Daarnaast kan dit document ter informatie worden aangeboden aan gemeenteraden, provinciale staten en algemeen besturen.

1.3.2 Data

De peildatum voor de data in deze voortgangsrapportage is, tenzij specifiek vermeld, 1 januari 2025. Het merendeel van de data die gebruikt is om deze voortgangsrapportage op te stellen is verzameld en verwerkt volgens het begrippenkader van de NP RES. Dit begrippenkader bevat een set aan afspraken over definities, bronnen, kentallen en de wijze van rekenen aan vermogens, vollasturen en productie.

Voor zon op veld en wind op land is als basis de lijst uit de vorige voortgangsrapportage gebruikt, aangevuld en geactualiseerd met de nieuwe informatie (april 2025) vanuit RVO over alle projecten die per 31 december 2024 een SDE of SCE subsidiebeschikking hebben. Vervolgens hebben alle Achterhoekse gemeenten deze data gecontroleerd en waar nodig gecorrigeerd. Daarbij zijn deze data door hen aangevuld op basis van de bekende duurzame energie initiatieven waarvoor op 1 januari 2025 een vergunningsaanvraag in behandeling was of is afgegeven.

CBS gegevens over vermogens en productie door zon op gebouwen in 2024 komen te laat beschikbaar voor deze voortgangsrapportage. Daarom is dezelfde methodiek gebruikt als in de

voortgangsrapportage van 2023. Uitgangspunt is het radaronderzoek van destijds waarin alle daken in kaart zijn gebracht en het oppervlakte zonnepanelen op deze daken is berekend (er is geen nieuw radaronderzoek beschikbaar). Op basis van het begrippenkader is deze gerealiseerde oppervlakte zonnepanelen omgerekend tot een geschat vermogen en energieopbrengst per jaar. Tot zover zijn de resultaten dus gelijk aan de resultaten in 2023. Vervolgens zijn aan deze data alle bekende gerealiseerde projecten toegevoegd waarvoor RVO een SDE of SCE subsidiebeschikking heeft afgegeven vanaf het tweede kwartaal van 2021 tot en met het laatste kwartaal van 2024. Daarnaast zijn de bij de gemeenten bekende zon op gebouw projecten (die nog niet op de lijst stonden) toegevoegd.

2. Ontwikkelingen en context

Er is inmiddels twee jaar verstreken sinds de publicatie van de eerste voorgangsrapportage medio 2023. In deze periode zijn er diverse aanpassing gedaan aan wet- en regelgeving. Daarnaast zijn er sinds 2023 op nationaal, provinciaal en regionaal niveau diverse programma's opgezet en plannen uitgewerkt die (mogelijk) impact hebben op de realisatie van de RES. Deze worden hieronder kort benoemd.

2.1. Wet- en regelgeving

Energiewet

De nieuwe energiewet zal de huidige elektriciteit- en gaswetgeving gaan vervangen. Deze wet zal per 1 januari 2026 in werking treden. In deze nieuwe wet worden energieconsumenten beter beschermd en komen er meer mogelijkheden om het volle stroomnet flexibel te gebruiken. Ook wordt het veilig uitwisselen van gegevens tussen netbeheerders, energieleveranciers, en klanten beter geregeld. Daarnaast worden er nieuwe mogelijkheden voor personen en bedrijven geopend om actief deel te nemen op de energiemarkt door middel van energiegemeenschappen waarin zelf geproduceerde elektriciteit verkocht en geleverd wordt.

Wet collectieve warmtevoorziening

De Wet collectieve warmtevoorziening (Wcw) gaat de huidige Warmtewet vervangen. Doelstelling van de nieuwe wet is om de warmtetransitie in met name de gebouwde omgeving te bevorderen en tegelijkertijd de publieke belangen duurzaamheid, leveringszekerheid en betaalbaarheid beter te borgen. Deze wet treedt naar verwachting per 1 januari 2026 in werking.

Wet gemeentelijk instrumenten warmtetransitie

Deze wet brengt toevoegingen aan de Omgevingswet, de Gaswet en de Warmtewet met zich mee. Deze toevoegingen zijn gericht op het kunnen opstellen van (lokale) regels door gemeenten om de warmtetransitie in de gebouwde omgeving naar duurzame alternatieven ten uitvoer te brengen. Deze wet treedt naar verwachting per 1 januari 2026 in werking.

Landelijke windnormen

Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat stelt nieuwe, landelijke milieuregels voor windparken op. Dit naar aanleiding van een uitspraak van de Raad van State. Op dit moment wordt er in de Tweede Kamer en in het Kabinet gesproken over deze nieuwe normen die waarschijnlijk een standaard afstandsnorm gaan bevatten. Het is de verwachting dat deze nieuwe normen gevolgen gaan hebben voor alle windparken die op dit moment in voorbereiding zijn (waar nog geen onherroepelijke vergunning voor is afgegeven). Het is op dit moment echter nog niet duidelijk wanneer er door het Kabinet duidelijkheid wordt gegeven voor deze normen en dus is het ook nog niet duidelijk wanneer deze normen van kracht zullen zijn.

Ook binnen de provincie Gelderland wordt, op basis van een initiatiefnota van Provinciale Staten, nagedacht over het opstellen van provinciale windnormen uitgaande van twee keer tiphoogte. Het is op dit moment nog niet duidelijk of deze provinciale windnormen ook daadwerkelijk als beleid zullen worden vastgesteld.

Aangescherpte voorkeursvolgorde zon

Het rijk, provincies, gemeenten en waterschappen hebben afspraken gemaakt over multifunctioneel gebruik van locaties voor de opwek van zonne-energie. Dit is vastgelegd in een brief aan de Tweede Kamer op 29 oktober 2023. Hierbij is afgesproken dat er meer ingezet zal gaan worden op zonne-energie en gevels, en bij uitzondering op landbouwgrond. Hiervoor is door de partijen een zogenaamde zonneladder vastgesteld, waarbij er afgesproken is om te sturen langs de volgende vier treden:

1. Zonnepanelen op daken en gevels;
2. Onbenutte terreinen in bebouwd gebied;
3. Onbenutte terreinen in landelijke gebied;
4. Landbouw- en natuurgronden.

Hierbij is tevens de afspraak gemaakt dat overheden de treden 1 tot en met 3 zullen stimuleren. En dus op zoek gaan naar zo slim mogelijke combinaties met ruimtelijke en maatschappelijke opgaven. Hierbij blijft het nakomen van RES-afspraken wel uitgangspunt. Voor zon op landbouwgrond zijn de volgende uitzonderingen bepaald:

- Bij slimme combinaties van een zonnepark met een agrarische functie;
- Op gronden in transitie of gronden die minder geschikt zijn als landbouwgrond;
- Als een oplossing voor netcongestie of bijdrage aan efficiënter gebruikt van het elektriciteitsnetwerk.

2.2. Nationale, provinciale en regionale programma's en plannen

Nationaal programma lokale warmtetransitie (NPLW)

Het nationaal programma lokale warmtetransitie ondersteunt gemeenten bij het invulling geven van hun regierol voor de lokale warmtetransitie. Gemeenten stellen, ondersteund door het NPLW, uiterlijk in 2026 warmtetransitieplannen op.

Programma energiehoofdstructuur (PEH)

In het landelijke Programma Energiehoofdstructuur is een uitwerking van het beleid in de Nationale Omgevingsvisie gemaakt voor de ruimtelijke inrichting van de Energiehoofdstructuur. In dit PEH

wordt inzichtelijk gemaakt waar nieuwe nationale energie-infrastructuur op een slimme manier geplaatst kan worden richting 2050.

Nationaal plan energiesysteem (NPE)

Op 1 december 2023 is het nationaal plan energiesysteem (NPE) gepresenteerd. Dit Nationaal Plan Energiesysteem is de visie van het kabinet op het energiesysteem tot 2050. In dit plan geeft het kabinet aan hoe we kunnen bouwen, besparen, verdelen en verbinden voor een duurzaam en rechtvaardig energiesysteem. Voor nu en in de toekomst.

Nationaal programma verduurzaming industrie (NVPI)

De verduurzamingsopgave in de industrie van grijze naar groene energiebronnen is een enorme opgave. Een opgave die gepaard gaat met grote veranderingen in de zes industriële clusters in Nederland. Binnen het NPVI wordt gewerkt aan deze opgave aan de hand van de routekaart NPVI.

Provinciaal beleidskader energiesysteem

In december 2024 is het provinciale beleidskader energiesysteem vastgesteld. In dit beleidskader staan de principes voor het Gelderse energiesysteem van de toekomst. Deze principes zijn een soort spelregels die helpen bij het maken van keuzes. Het hoofdprincipe is dat energie medesturend wordt voor de inrichting van Gelderland. Daarnaast zijn er een viertal inrichtingsprincipes (1- we besparen zo veel mogelijk energie, 2- we organiseren het Gelderse energiesysteem zo veel mogelijk decentraal met aandacht voor de combinatie van lokale opwek, lokale opslag, en lokaal gebruik, 3- we zetten in op een diverse energiemix, 4- we stimuleren betrokkenheid van Gelderlanders bij de energietransitie, onder andere via participatie en de mogelijkheid tot lokaal eigendom van opwek en opslag).

Provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat (pMIEK)

Begin 2025 is in de provincie Gelderland het pMIEK 2.0 vastgesteld. Dit pMIEK 2.0 is een actualisatie en aanvulling van het pMIEK 1.0 dat is op 14 juni 2023 is vastgesteld. Het pMIEK heeft drie doelen, te weten:

- Het in kaart brengen van de geplande investeringen in de energie infrastructuur in Gelderland;
- Het versnellen van de realisatie van de projecten;
- Het waar mogelijk aangeven van maatschappelijke prioriteit.

Het pMIEK richt zich op energie-infrastructuurprojecten met betrekking tot elektriciteit, warmte, waterstof en groen gas en bevat zowel concrete energie-infrastructuurprojecten als onderzoeks- en verkenningsprojecten.

Actieplan netcongestie Gelderland en integraal programmeren

In de zomer van 2024 is in Gelderland het Actieplan Netcongestie Gelderland vastgesteld. In dit actieplan staan maatregelen beschreven die in Gelderland de meeste potentie hebben om de netcongestieproblematiek te minimaliseren. Deze betreffen:

- Net-efficiënte installaties in de bestaande bouw;
- Netbewuste woningbouw;
- Netbewust laden van elektrische voertuigen.

Akkoord van Groenlo

In 2009 hebben de 8 gemeenten in de Achterhoek (Aalten, Berkelland, Bronckhorst, Doetinchem, Montferland, Oost Gelre, Oude IJsselstreek en Winterswijk) in het akkoord van Groenlo afspraken vastgelegd. Deze afspraken hebben betrekking op energiebesparing en de grootschalige productie van hernieuwbare energie.

In 2013 is dit akkoord herzien en vertaald naar de eerste Uitvoeringsagenda duurzame energie Achterhoek. In deze uitvoeringsagenda zijn concrete doelstellingen en opwekking van duurzame energie opgenomen. In 2019 is door de gemeenten in de Achterhoek een nieuwe uitvoeringsagenda vastgesteld. Eind 2022 is het Akkoord van Groenlo opnieuw geformuleerd. Hierbij is de doelstelling aangepast van ‘energieneutraal in 2030’ naar ‘als regio Achterhoek zo snel als mogelijk, maar uiterlijk in 2050, energieneutraal’. Daarbij is als tussendoel gesteld: 55% CO_2-reductie in 2030. Eind 2023 is er een Regionaal Uitvoeringsprogramma (RU23) opgesteld voor het Akkoord van Groenlo 3.0. In dit RU23 is vastgelegd voor welke doelstellingen en speerpunten de gemeenten zich actief gaan inzetten in de periode tussen 2024 en 20230. Hierbij wordt ook opgemerkt dat er een actieve samenwerking is tussen de organisatie achter het RU23 en de RES Achterhoek. Op deze manier wordt gezamenlijk vinger aan de pols gehouden en worden, waar mogelijk, synergievoordelen benut.

3. Samenwerking binnen de RES-regio Achterhoek

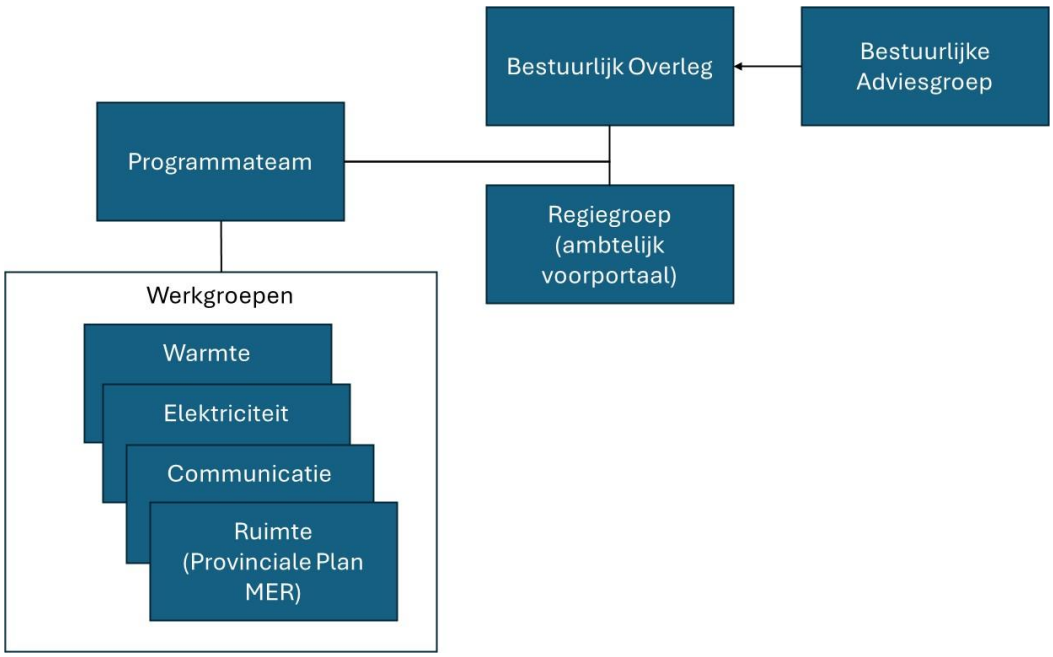
3.1. Samenwerkende partijen

De Regionale Energiestrategie voor de Achterhoek (RES Achterhoek) is een samenwerkingsverband van:

- 8 gemeenten: Aalten, Berkelland, Bronckhorst, Doetinchem, Montferland, Oost-Gelre, Oude IJsselstreek en Winterswijk;
- Provincie Gelderland;
- Waterschap Rijn en IJssel;
- Liander is als partner verbonden aan de RES Achterhoek.

In de figuur van sectie 3.2 staat het organogram van de organisatie weergegeven.

3.2. Organisatie van de samenwerking

Figuur 4: Organogram van de RES Achterhoek

In het Bestuurlijk Overleg hebben de gemeenten, het waterschap en de provincie zitting. Daarnaast neemt ook Liander deel aan dit overleg. Dit overleg is besluitvormend voor de RES Achterhoek, waarbij rekening wordt gehouden met het feit dat sommige besluiten niet in de stuurgroep genomen kunnen worden maar dat deze in volksvertegenwoordigingen/colleges genomen moeten worden. In

die gevallen is het Bestuurlijk Overleg besluitvoorbereidend. De Bestuurlijke Adviesgroep bestaat uit de deelnemers van het bestuurlijk overleg plus het maatschappelijk middenveld zoals Agem, SIKA, LTO, Rabobank, Natuur en Milieufederatie Gelderland en adviseert het Bestuurlijk Overleg. De regiegroep is het ambtelijk voorportaal van het Bestuurlijk Overleg. Het programmateam zorgt voor de uitvoering van de (dagelijkse) noodzakelijke en gewenste werkzaamheden binnen de kaders zoals opgesteld door het Nationaal Programma Regionale Energiestrategie (NP RES), zoals vastgelegd in RES 1.0 en zoals vastgesteld door het bestuurlijk overleg. De RES is een uitvloeisel van het nationale klimaatakkoord (2019) en omvat de duurzame opwekopties wind op land, zon op veld, zon op gebouw en warmte.

Binnen de provincie Gelderland is ook een bestuurlijke tafel gecreëerd voor de RES. Dit is het Bestuurlijk Overleg Samenwerkende Gelderse RES'en (BOSGRES). In dit bestuurlijk overleg zijn de bestuurlijk trekkers van de RES'en en de provincie vertegenwoordigd.

Er bestaat een nauwe relatie tussen de energietransitie, en dus ook de RES, met energie-infrastructuur (en dus ook de pMIEK). In de provincie Gelderland zijn de RES-regio's dan ook vertegenwoordigd in de Energy Board. Voor de RES Achterhoek geldt dat de vice-voorzitter van het Bestuurlijk Overleg van de RES is afgevaardigd in de Energy Board. De programmamanager neemt deel aan het Ambtelijk overleg GEIS dat als voorportaal voor de Energy Board dient.

Het programmateam bestaat uit de programmamanager, de programmasecretaris, een senior beleidsadviseur vanuit één van de 8 gemeenten, de accountmanager vanuit de Provincie Gelderland en de inhoudelijke accountmanager vanuit Liander. Op ad-hoc basis nemen ingehuurde externen (e.g. adviseurs, softwareontwikkelaars) deel aan het overleg van het programmateam. In de diverse werkgroepen wordt het inhoudelijk deel van de werkzaamheden voorbereid en deels uitgevoerd.

Momenteel gaat het om werkgroepen op de volgende thema's:

- Elektriciteit: onder meer voor het uitwerken van plannen van aanpak voor het lokaal eigendom en zon op gebouw;
- Warmte: dit geldt in ieder geval voor de monitoringsrapportage maar mogelijk betreft dit ook een inhoudelijke voortzetting (na scoping) in RES 2.0 door de sterke relatie met energiebesparing en de (gevolgen van keuzes voor de) energie-infrastructuur;
- Communicatie;
- Ruimte: spitst zich thans toe tot de begeleiding van het provinciale plan-MER.

De gemeentesecretaris van de gemeente Doetinchem is namens de gemeenten ambtelijk opdrachtgever en de programmamanager is daarom "gestationeerd" bij die gemeente.

4. Voortgang RES-doelen

In de cijfers over de voortgang wordt onderscheid gemaakt in gerealiseerde projecten en projecten die nog in de pijplijn zitten. De opwek in de harde pijplijn wordt bepaald door de realisatiegraad (slagingskans) die is gerelateerd aan de fase waarin een project zich bevind, zoals vastgelegd in het begrippenkader van de NP RES. Projecten die een SDE of SCE subsidiebeschikking op zak hebben maar nog niet zijn gerealiseerd hebben een slagingskans van respectievelijk 95%, 90% en 20% voor wind, zon op veld en zon op gebouw. De verwachte opwek uit deze projecten wordt met de slagingskans vermenigvuldigd om tot de opwek in de pijplijn te komen. Projecten die in de fase van vergunningverlening, vergunningaanvraag of voortraject zitten hebben een (veel) lagere realisatiegraad en slagingskans.

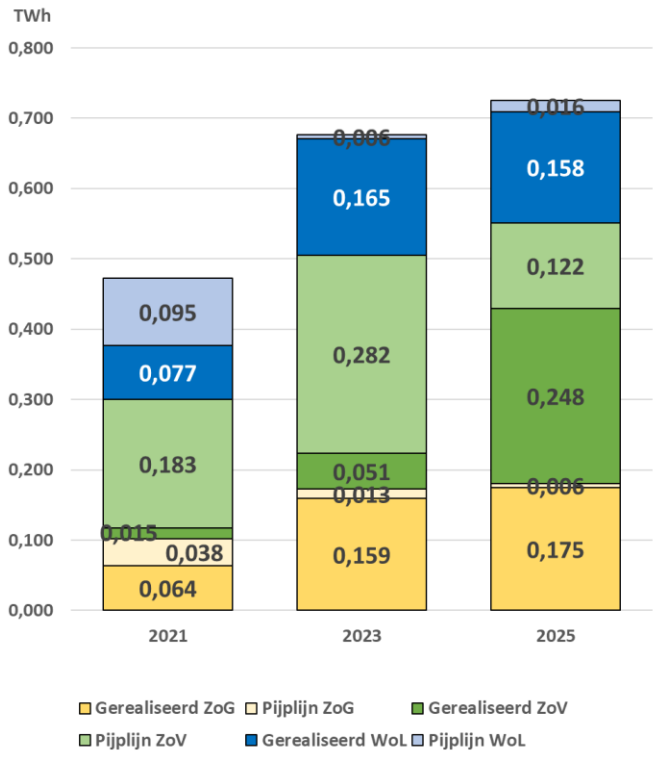
4.1. Voortgang RES in cijfers

Op 1 januari 2025 wordt in totaal 0,581 TWh per jaar aan duurzame energie opgewekt in de Achterhoek. Daarnaast is er voor 0,145 TWh aan initiatieven waarvan verwacht wordt dat dit met een bepaalde slagingskans op afzienbare termijn gerealiseerd kan worden (harde pijplijn). Op basis van de huidige gerealiseerde projecten en de harde pijplijn zal de Achterhoek 0,725 TWh per jaar aan duurzame energie gaan produceren. Dit is 54% van het gestelde doel van de RES Achterhoek voor 2030.

Tabel 1 Realisatie opwek duurzame energie in 2025 ten opzichte van het RES 1.0 bod..

	RES 1.0 bod [TWh]	*Gerealiseerd 2025 [TWh]*	*Gerealiseerd t.o.v. bod [%]*	*Inclusief harde pijplijn 2025 [TWh]*	*Inclusief harde pijplijn t.o.v. bod [%]*
Zon op veld	0,210	0,248	118%	0,370	176%
Wind op land	0,546	0,158	29%	0,174	32%
Zon op gebouw	0,350	0,175	50%	0,181	52%
Niet-gealloceerd	0,244				
Totaal	**1,350**	**0,581**	**43%**	**0,725**	**54%**

Vergeleken met de voortgangsrapportage 2023 valt op dat de gerealiseerde opwek is gegroeid, maar dat de harde pijplijn (weer) minder is geworden, met name bij zon op veld. Veel zonneparken die twee jaar geleden nog in de pijplijn stonden zijn nu gerealiseerd, maar de pijplijn voor zon op veld droogt duidelijk op. Dit is overeenstemming met het landelijk beeld, en wordt mede veroorzaakt door de aangescherpte voorkeursvolgorde zon en netcongestie.

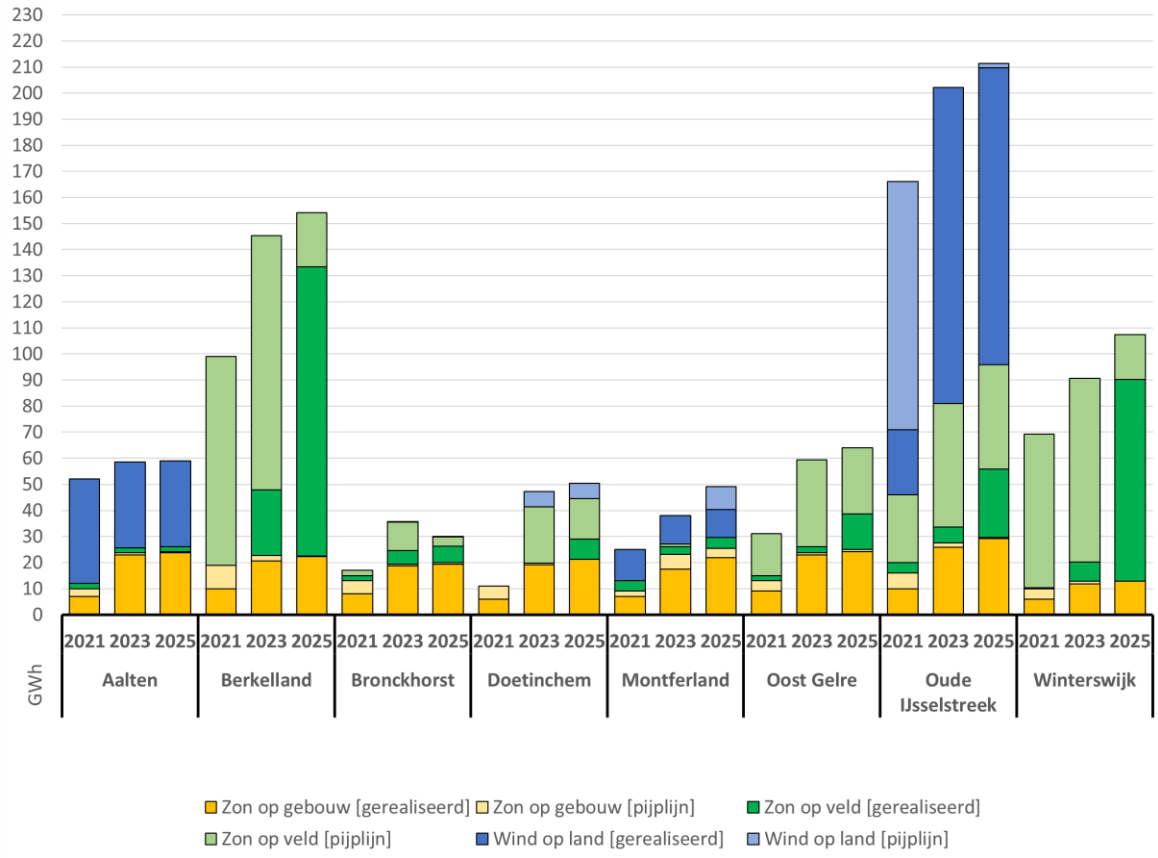

Figuur 5 Groei in gerealiseerde opwek en harde pijplijn.

Tabel 2 Realisatie inclusief harde pijplijn opwek duurzame energie in 2021, 2023 en 2025.

[TWh]	*2021*	*2023*	*2025*
Zon op veld	0,198	0,333	0,370
Wind op land	0,172	0,171	0,174
Zon op gebouw	0,102	0,173	0,181
Totaal	**0,471**	**0,677**	**0,725**

Figuur 6 en tabel 3 hieronder geven het overzicht per gemeente. De grote bijdrage van de gemeente Oude IJsselstreek valt op. Wind neemt in die gemeente een groot deel van de realisatie voor haar rekening. Het windvermogen telt relatief hard mee door de drie à vier keer grotere bedrijfstijd van wind ten opzichte van zon. Ook de gemeenten Berkelland en Winterswijk hebben een grote bijdrage door groei in realisatie van zon op veld.

Figuur 6 Totaal overzicht opwek duurzame energie in 2021, 2023 en 2025 per gemeente.

Tabel 3 Opwek duurzame energie in 2025 per gemeente: realisatie en harde pijplijn [TWh].

	Zon op gebouw		Zonneparken op veld		Windturbines		Totalen	
[TWh]	Gereali-seerd	Inclusief pijplijn	Gereali-seerd	Inclusief pijplijn	Gereali-seerd	Inclusief pijplijn	Gereali-seerd	Inclusief pijplijn
Aalten	0,024	0,024	0,002	0,002	0,033	0,033	0,059	0,059
Berkelland	0,022	0,022	0,111	0,132	0,000	0,000	0,133	0,154
Bronckhorst	0,019	0,020	0,006	0,010	0,000	0,000	0,026	0,030
Doetinchem	0,021	0,021	0,008	0,023	0,000	0,006	0,029	0,050
Montferland	0,022	0,026	0,004	0,004	0,011	0,020	0,037	0,049
Oost Gelre	0,024	0,025	0,014	0,039	0,000	0,000	0,038	0,064
Oude IJsselstreek	0,029	0,030	0,026	0,066	0,114	0,116	0,169	0,211
Winterswijk	0,013	0,013	0,077	0,094	0,000	0,000	0,090	0,107
Totaal	**0,175**	**0,181**	**0,248**	**0,370**	**0,158**	**0,174**	**0,581**	**0,725**

4.2. Stand van zaken wind

4.2.1 Opgave wind in RES 1.0

We hebben in RES 1.0 afgesproken om minimaal 0,546 TWh per jaar op te wekken. De verdeling van deze opwek over de Achterhoekse gemeenten is te zien in figuur 2. Inmiddels is 0,158 TWh ofwel circa 30% van het Achterhoekse RES 1.0 bod gerealiseerd.

4.2.2 Invullen niet-gealloceerde deel met wind

Naast de afgesproken opwek met wind in RES 1.0 is er ook nog een niet-gealloceerd deel (0,244 TWh/jaar). In de RES 1.0 is geconstateerd dat het vanuit systeemefficiëntie en maatschappelijke kosten de voorkeur verdient dat niet-gealloceerde deel met wind in te vullen. Binnen de RES-Achterhoek wordt op dit moment verkend op welke manier dit niet-gealloceerde deel ingevuld kan worden. Het is de verwachting dat hierover in de RES2.0 verder invulling gegeven wordt.

4.2.3 Provinciale Plan-MER met regionale aanvullingen

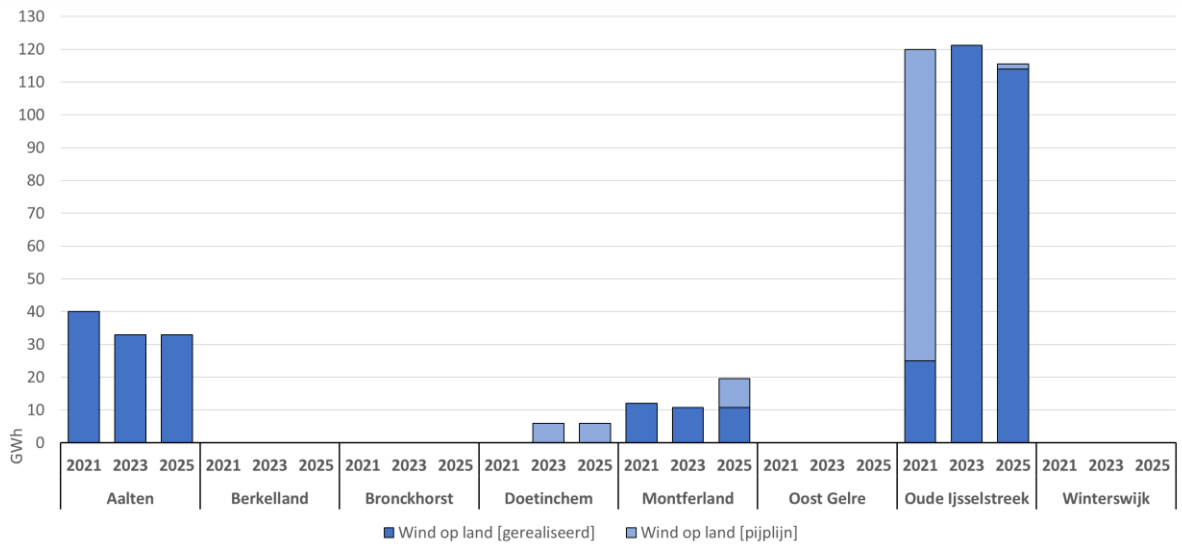
De provincie Gelderland heeft een plan-MER op laten stellen om onderzoek te doen naar de milieueffecten van wind- en zonne-energie en duurzame warmtebronnen. Voor de regionale aanvullingen zijn de RES-regio's mede opdrachtgever. De uitkomsten van het onderzoek zijn te gebruiken voor meerdere doelen. Zo wil de provincie de informatie gebruiken om haar provinciaal windbeleid aan te passen en kunnen de regio's de milieu-informatie uit het plan-MER gebruiken om (eventueel) de RES 1.0 aan te passen in het traject naar een RES 2.0. De plan-MER heeft ter inzage gelegen. Op moment van schrijven van dit document was de provincie nog bezig met het komen tot een beantwoording op de zienswijzen.

4.2.4 Stand van zaken wind in cijfers

In figuur 7 is de ontwikkeling van realisatie en pijplijn weergegeven ten opzichte van 2021 en 2023. Op dit moment zijn, naast een aantal kleine erfmolens, drie windparken gerealiseerd in de Achterhoek: windpark Hagenwind in Aalten, windpark Netterden op de grens tussen Montferland en Oude IJsselstreek en windpark Den Tol in Oude IJsselstreek. Er zijn geen nieuwe windparken gerealiseerd sinds 2023.

Er zijn ook geen windmolens verdwenen, hoewel de gerealiseerde opwek is gedaald. Dat is het gevolg van de gehanteerde methodiek. Windpark Den Tol in Oude IJsselstreek stond in 2023 nog voor 33,1 MW in de RvO lijst van projecten met een subsidiebeschikking, maar dat is inmiddels door RVO aangepast naar 30,6 MW. Dit maakt dat de opwek op papier in deze voortgangsrapportage lager uitkomt.

Het windparkinitiatief in de gemeente Doetinchem is nog steeds onderdeel van de pijplijn. Daarnaast speelt op de grens van Montferland en Oude IJsselstreek een nieuw initiatief voor een windpark in het Azewijnse broek. Er wordt rekening gehouden met de mogelijkheid van 4 turbines in Montferland en 1 turbine in Oude IJsselstreek. Deze initiatieven bevinden zich allemaal nog in een verkennende fase en tellen daarom slechts met een slagingskans van 10% mee in de pijplijn.

Figuur 7 Realisatie en harde pijplijn windenergie per gemeente.

4.2.5 Stand van zaken beleid en vergunningverlening

Alle gemeenten in de Achterhoek zijn, in meer of mindere mate, bezig met het verder brengen van het beleid met betrekking tot wind. In Berkelland, Oost Gelre, Bronckhorst en Montferland zijn de afgelopen periode grote stappen gezet wat heeft geleid tot het vaststellen van windbeleid in de gemeenteraad. De gemeente Aalten gaat in de loop van 2025 haar Uitnodigingskader zon en wind herijken en de gemeente Winterswijk gaat vanaf de zomer van 2025 haar moratorium evalueren. De gemeenten Doetinchem en Oude IJsselstreek zijn al geruime tijd klaar met het vaststellen van hun windbeleid. Op dit moment zijn er nog geen lopende processen voor vergunningverlening.

4.2.6 Afstandsnormen

Er speelt al geruime tijd een landelijke discussie over afstandsnormen voor windturbines. Het is de verwachting dat deze discussie uit gaat monden in nieuwe, landelijk geldende milieuregels voor windparken. Hierbij is het de verwachting dat er een minimale afstandsnorm wordt vastgesteld waarbij een afstand van X keer de tiphoogte van windturbines wordt aangehouden. Wanneer deze landelijke normen vastgesteld en van kracht worden is op dit moment nog niet duidelijk. Vanwege deze onduidelijkheid hebben diverse gemeenten bij het vaststellen van het gemeentelijk windbeleid opgenomen dat pas definitieve stappen met betrekking tot vergunningverlening gezet gaan worden nadat deze landelijke normen helder zijn. Het feit dat deze normen er op dit moment niet zijn kan dan ook leiden tot vertraging van verdere procedures voor projecten voor wind op land.

Daarnaast kunnen deze normen aanzienlijke impact hebben op het windpotentieel in de Achterhoek. Het windpotentieel binnen de Achterhoek zal hierdoor afnemen. Deze normen vormen dan ook een potentieel risico voor de realisatie van de RES (zie ook de rapportage ‘Effecten van verschillende afstandsnormen voor windturbines op land, maart 2023’, opgesteld door Generation Energy in opdracht van RVO).

4.2.7 Lokaal Eigendom

De RES-Achterhoek heeft zich tot doel gesteld om een Achterhoekse visie op lokaal eigendom in de energietransitie op te stellen. Deze visie kan, indien gewenst, door gemeenten worden overgenomen en/of worden gebruikt als beleidskader. Hierbij is het uitgangspunt dat lokaal eigendom bijdraagt aan het verkleinen van polarisatie, het vergroten van draagvlak en daarmee aan het versnellen van de energietransitie in de regio.

In de Achterhoek is door vijf gemeenten al beleid in ontwikkeling of vastgesteld met betrekking tot lokaal eigendom met betrekking tot wind. Ook de provincie Gelderland werkt aan beleid over lokaal eigendom en participatie bij duurzame energie. Het is de verwachting dat dit beleid voor de zomer van 2025 wordt vastgesteld. De Achterhoekse visie zal hier op aansluiten. Het is de verwachting dat de Achterhoekse visie aan het einde van 2025 zal worden afgerond. We streven ernaar de Achterhoekse visie zodanig op hoofdlijnen uit te werken dat de bestaande en in ontwikkeling zijnde lokale visies daarin passen.

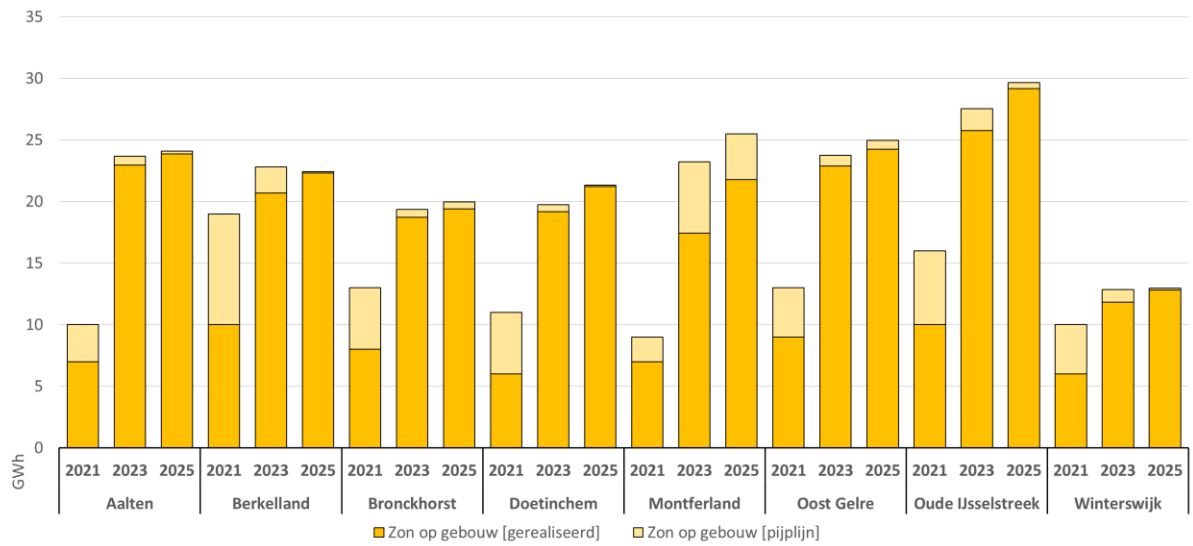
4.3. Stand van zaken zon op gebouw

4.3.1 Opgave zon op gebouw in RES 1.0

In de RES 1.0 is het doel voor de opwek via zon op gebouw in de Achterhoek vastgesteld op 0,35 TWh per jaar. In de RES 1.0 is ook aangegeven dat er een actieplan opgesteld diende te worden om deze doelstelling te kunnen realiseren. Inmiddels lijkt 0,35 TWh per jaar een ambitie die is ingehaald door de tijd. Door onder meer netcongestie is het zeer de vraag of deze opgave nog realistisch is. Vanuit de Achterhoek benaderen we deze uitdaging met de instelling ‘we doen wat wel kan en we kijken hoe ver we komen’. Op dit moment wordt er gewerkt aan een advies en aanpak waarin beschreven wordt welke opties er bestaan om de doelstelling van 1,35 TWh per jaar te behalen met zo veel mogelijk zon op gebouw. Het is de verwachting dat dit advies in de zomer van 2025 wordt opgeleverd.

4.3.2 Stand van zaken zon op gebouw in cijfers

De gerealiseerde opwek met zonnepanelen op gebouwen is toch nog met bijna 10% gegroeid ten opzichte van 2023. De pijplijn is echter nagenoeg opgedroogd. Alleen Montferland heeft nog een pijplijn van betekenis, gerelateerd aan nieuwe grote daken op bedrijventerrein DocksNLD in ’s Heerenberg.

Figuur 8 Realisatie en harde pijplijn zon op gebouw per gemeente.

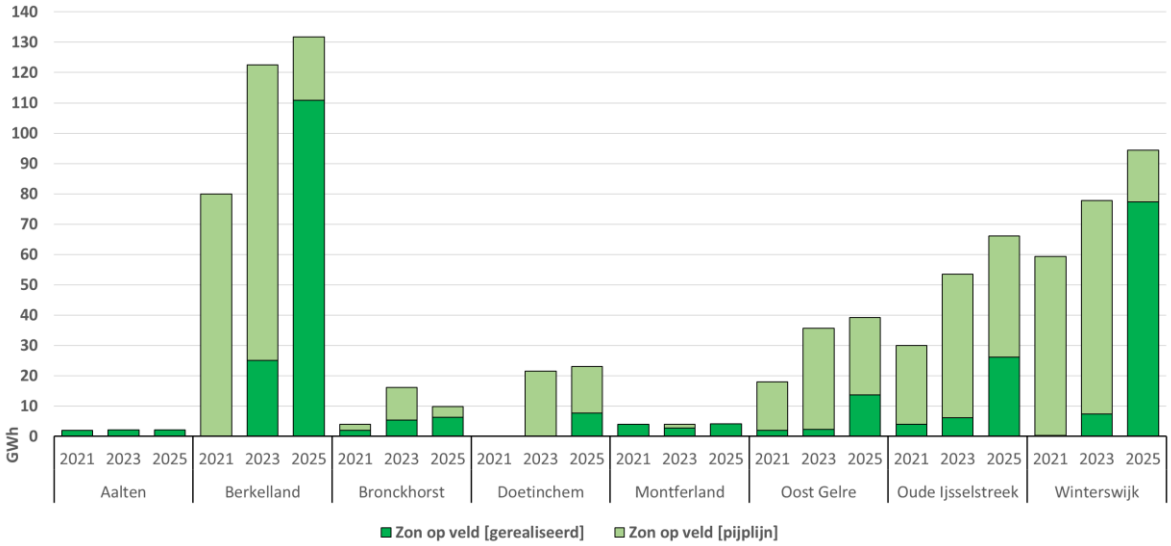
4.4. Stand van zaken zon op veld

4.4.1 Opgave zon op veld in RES 1.0

In de RES 1.0 is het doel voor de opwek via zon op veld in de Achterhoek vastgesteld op 0,21 TWh per jaar. Inmiddels is 0,248 TWh per jaar gerealiseerd. Hiermee zijn de doelstellingen voor zon op veld voor de RES Achterhoek gehaald.

4.4.2 Stand van zaken zon op veld in cijfers

Realisaties voor zon op veld zijn fors gestegen in de afgelopen twee jaar. Vooral in de gemeenten Berkelland, Winterswijk en in mindere mate in Oude IJsselstreek en Oost Gelre, is relatief veel capaciteit gerealiseerd. Mede daardoor is de harde pijplijn flink lager. Een aantal kleinere initiatieven zijn nieuw in de pijplijn gekomen.

Figuur 9 Realisatie en harde pijplijn zon op veld per gemeente.

4.5. Overige doelstellingen

4.5.1 Beleidsvorming toetsingskader grootschalige opslag

Vanaf 2023 zien we een toename in initiatieven voor grootschalige elektriciteitsopslag door middel van accu's en batterijen. Inmiddels zijn de eerste projecten vergund in de Achterhoek. Landelijk wordt onderzoek gedaan en gewerkt aan beleid voor de inzet van accu's en batterijen voor grootschalige energieopslag. Eind 2023 is in het bestuurlijk overleg afgesproken grootschalige elektriciteitsopslag niet te vergunnen totdat we weten aan welke voorwaarden deze moeten voldoen. Denk hierbij aan voorwaarden zoals landschappelijke inpassing, netinpassing (netbewuste opslag) en lokaal eigendom.

4.5.2 Warmte

De transitie naar een aardgasvrije gebouwde omgeving maakt geen onderdeel uit van de opgave met betrekking tot duurzame opwek in de RES Achterhoek. De acht gemeenten in de RES Achterhoek werken, onder het Akkoord van Groenlo, samen aan de warmtetransitie in de Werkgroep Warmte.

De afgelopen jaren zijn verschillende onderzoeken uitgevoerd naar de potentie van (bovengemeentelijke) warmtebronnen. Deze onderzoeken hebben zich gericht op geothermie, open- en gesloten bodemenergiesystemen en thermische energie uit oppervlaktewater. Uit deze onderzoeken blijkt dat er weinig potentie is voor (grootschalige) regionale warmtebronnen en regionale warmte-infrastructuur. Waar wel kansen zijn worden deze onderzocht. Zo wordt onder andere onderzoek uitgevoerd naar de haalbaarheid van een collectieve warmtevoorziening op basis van thermische energie uit afvalwater (TEA) voor twee gemeenten. In 2024/2025 vindt een actualisatie plaats met betrekking tot de haalbaarheid van collectieve warmte en wordt gekeken naar de koelte-opgave in de regio.

Vanwege de nauwe verwevenheid tussen duurzame opwek van elektriciteit, het energiesysteem en de transitie naar een aardgasvrije gebouwde omgeving vindt periodiek afstemming plaats tussen de RES en de Werkgroep Warmte. Eén van de onderwerpen is het mogelijk opzetten van een uitvoeringsorganisatie voor de warmtetransitie. Hierbij wordt nadrukkelijk gekeken naar samenwerking tussen het Akkoord van Groenlo en de RES.

5. Aandachtspunten

In dit hoofdstuk bespreken we enkele aandachtspunten waar wij binnen de RES Achterhoek specifieke aandacht voor willen vragen.

Landelijke afstandsnormen en vergunningverlening

Het streven van de RES'en was om per 1 januari 2025 alle vergunningverlening voor de ambitie (met nadruk op de ambitie voor wind) gerealiseerd te hebben. Dit is niet gelukt. Ook bij gemeenten die al wel windbeleid hebben vastgesteld blijft de discussie over landelijke afstandsnormen een risico voor het proces van vergunningverlening aangezien gemeenten op deze landelijke normen wachten om over te gaan tot vergunningverlening. De vertraging leidt dan ook mogelijk tot het niet tijdig (2030) kunnen realiseren van de verschillende projecten.

Ontwikkeling zon op gebouw

De ontwikkeling van zon op gebouw blijft achter ten opzichte van de ambitie die in de RES Achterhoek is vastgelegd. De belangrijkste reden hiervan is netcongestie en de daardoor beperkt transportcapaciteit die nodig is om de productiepieken op te vangen. De komende periode wordt onderzocht op welke manier we hier mee om kunnen gaan in de RES.

Gemeentelijke warmteprogramma's

De gemeentelijke Warmteprogramma's die in 2026 afgerond worden, gaan richting geven aan de investeringen van de netbeheerders in de gebouwde omgeving. In deze programma's zal ook aandacht besteed worden aan de koudevraag. Hierbij wordt opgemerkt dat deze programma's een doorkijk geven naar 2035. In deze doorkijk wordt ook een inschatting gegeven van de (duurzame) stroombehoefte voor 2034, terwijl de RES 2030 als einddatum heeft. Het is dus van belang dat de afstemming tussen de RES en de warmteprogramma's op een goede manier wordt georganiseerd. We zorgen ervoor dat de juiste afstemming tot stand komt.

Achterhoeks uitvoeringsprogramma energiesysteem

Er gebeurt veel in de Achterhoek met betrekking tot de energietransitie en het bijbehorende energiesysteem. Het is dan ook van belang dat er goed zicht blijft op de verschillende werkstromen en dat deze ook, waar nodig, integraal beschouwd kunnen worden. Daarom onderzoeken we de komende periode de mogelijkheid om een breder uitvoeringsprogramma voor het energiesysteem van de toekomst op te zetten. In dit uitvoeringsprogramma is ruimte om de integratie tussen opwek van duurzame elektriciteit, duurzame moleculen, netcongestie en warmte bij elkaar te brengen en integraler te beschouwen. Zonder hierbij afbreuk te doen aan al bestaande structuren en besluitvormingstafels.

Ontwikkelingen op de arbeidsmarkt

De situatie op de arbeidsmarkt blijft onverminderd krap. Dit geldt zowel voor het beleidsniveau als voor het uitvoeringsniveau. Hierdoor is het moeilijk voor de gemeenten en de regio om, ondanks de goede intenties, alle taken snel en efficiënt op te pakken. Daarbij maakt de tijdelijkheid van beschikbare middelen in combinatie met toch al grote financiële uitdagingen bij gemeenten het lastig om structureel capaciteit te organiseren. De 'vijver' van geschikt personeel, met de juiste ervaring met, en kennis van klimaat en energie is ook nog eens beperkt waardoor er vaker gekozen moet worden voor het (langdurig) inwerken van personeel.

Potentie voor groen gas

Groen gas wordt door diverse partijen genoemd als een mogelijk interessante techniek voor de opwek van duurzame warmte of duurzame elektriciteit in de Achterhoek. Binnen het pMIEK wordt de komende periode onderzoek gedaan naar de potentie van groen gas in het energiesysteem van de toekomst in Gelderland. De resultaten hiervan worden, voor zover van toepassing, ook meegenomen in de RES Achterhoek. Hierbij wordt wel opgemerkt dat de inzet van groen gas voor de opwek van duurzame elektriciteit relatief beperkt zal zijn.

Batterijopslag

Batterijopslag is een thema dat op dit moment zeer actueel is in de wereld van de energietransitie. Er is echter nog een gebrek aan duidelijkheid over wanneer en waar, en onder welke voorwaarden, batterijopslag wenselijk is in het energiesysteem van de toekomst. Dit leidt er toe dat mogelijke kansen voor de inzet van batterijen op dit moment onbenut blijven. Wat ook weer bij kan dragen aan een mindere productie van duurzame elektriciteit. Het is dus wenselijk om zo snel mogelijk heldere, transparante en scherpe kaders te hebben zodat deze kansen op korte termijn juist wel benut kunnen worden.

Energieplanologie

We zien dat het nieuwe vakgebied van de energieplanologie een steeds prominentere stem aan het krijgen is. Ook in de Achterhoek is het verstandig om goed vinger aan de pols te houden bij de ontwikkeling van dit vakgebied en er voor te zorgen dat er voldoende kennis en kunde beschikbaar is.

6. Vervolgstappen

Alle samenwerkende partijen binnen de RES Achterhoek erkennen het belang van regionale samenwerking om te komen tot het behalen van de RES-doelstellingen. Vandaar dat ook in de komende periode het samenwerkingsverband op vergelijkbare manier, in gezamenlijkheid op zal trekken. Hierbij zijn een aantal vervolgstappen gedefinieerd die hieronder kort worden beschreven.

6.1. Vaststellen RES 2.0

Er wordt op dit moment al hard gewerkt aan het opstellen van de RES 2.0 voor de Achterhoek. In deze RES 2.0 zal de invulling van het niet-gealloceerde deel van de opwek centraal staan. Het is op dit moment de verwachting dat de RES 2.0 in Q4 van 2025 door de colleges van de samenwerkende partijen zal worden vastgesteld.

6.2. Opstellen regionaal uitvoeringsprogramma energiesysteem

Er spelen diverse ontwikkelingen op het gebied van het energiesysteem in de Achterhoek. Natuurlijk de opwek van duurzame elektriciteit in de RES, maar ook de diverse maatregelen die voortkomen uit de netcongestieproblemen in het FGU-gebied. Daarnaast is ook het warmtedossier in ontwikkeling en wordt er in de Achterhoek hard gewerkt aan het Uitvoeringsprogramma van het akkoord van Groenlo. De komende periode gaat de RES Achterhoek samen met deze initiatieven verkennen in hoeverre het wenselijk is om, in nauwe afstemming, een regionaal uitvoeringsprogramma op te stellen.

6.3. Volgende voortgangsdocument

In juli 2027 dient er weer een volgende voortgangsrapportage opgesteld te worden. Deze rapportage zal, net als onderhavig document, via de colleges en Dagelijks Besturen, ter informatie worden aangeboden aan Gemeenteraden, Provinciale Staten en Algemeen Besturen van de waterschappen. Na 2027 volgt er ook nog in 2029 een voortgangsrapportage.